

- Zákaznické dny 2012
- Předváděcí dny Walter
- MSV Nitra 2012
- 1/2Maraton Olomouc
- Zprávy ZO OS KOVO

VÝSTAVA METALLOOBRABOTKA 2012

28. 5. – 1. 6. 2012, Moskva • Od doby, kdy ZPS, a. s. a následně TAJMAC-ZPS, a. s. obnovily v tržních podmínkách pravidelné dodávky svých výrobků do Ruska, Běloruska a Ukrajiny, bylo ke dnešnímu dni prodáno do těchto teritorií již 160 kusů obráběcích strojů různých typů, zejména obráběcích center.

Nejvíce strojů z tohoto celkového množství bylo dodáno prostřednictvím brněnské společnosti ALTA, a.s. V průběhu posledních let se tato společnost přetransformovala z čistě obchodní firmy na firmu vlastníci několik výrobních strojírenských závodů: TOS KUŘIM – OS, ČKD BLANSKO – OS a ŠKODA MACHINE TOOL aj. Zákonitě se tedy v první řadě nyní stará o prodej výrobků vlastních závodů. Nicméně i v současnosti realizujeme přes ALTA, a.s. několik obchodních případů, včetně dodávky stroje TURNMILL 1250 do firmy CKBM ze Sankt Peterburgu. Doufáme, že stejně jako již dodané 2 stroje MCFV 2080 i tento stroj přispěje k dobrým referencím, které máme u tohoto producenta komponent pro atomový průmysl, který plánuje v nejbližších letech vybudovat nové výrobní haly a v novém strojním parku využít ještě několik strojů typu TURNMILL. Proto je pro nás kvalitní realizace dodávky pilotního stroje velmi důležitá. Dle plánu máme stroj dodat, smontovat a zprovoznit do konce roku 2012.

V krizových letech 2009 a 2010, kdy došlo k celkové stagnaci zakázek na naši produkci, se snížily i naše dodávky do Ruska. Naštěstí již v roce 2011 se tento stav zlepšil a nyní ročně vyrobíme pro ruské zákazníky více než desítku větších modelů strojů. Opět se potvrdila zásada, že pro zajištění stability je vždy lépe stát hned na několika opěrných bodech. A tak dnes největší objem zakázek z Ruska dostáváme od moskevské firmy T.R.O.S. Známe se již deset let. Za toto období firma T.R.O.S. vyrostla z malé obchodní společnosti v úspěšně fungující firmu zabývající se prodejem obráběcích strojů, která je schopná zajistit nejen

samotný prodej, ale také související služby: montáž, technologické aplikace a servis strojů. Výrobky TAJMAC-ZPS, a.s. jsou jednou z hlavních obchodních komodit firmy T.R.O.S. Tato dlouholetá spolupráce celkem logicky vyústila v to, že na letošní strojírenské výstavě v Moskvě METALLOOBRABOTKA 2012, která se konala v termínu 28. 5. – 1. 6. 2012, náš informační stánek sousedil s expozicí T.R.O.S., kde společně s jinými exponáty bylo také vystaveno naše horizontální obráběcí centrum H 500. Největším přínosem společného účinkování na výstavě je beze sporu možnost vzájemné podpory mezi výrobcem a dealem při jednáních se zákazníky, a také navázání dobrých osobních vztahů s obchodními partnery.

Také na této výstavě se potvrdil velký zájem mnoha ruských zákazníků (energetika, letectví) o stroje s parametry pro obrábění těžkoobrobitelných materiálů (slitiny titanu, kalené a houževnaté oceli). U celé řady zákazníků se velice dobře osvědčily naše sériově vyráběné stroje, zejména MCFV 1680, MCFV 2080 a H 63. Nicméně se do budoucna vyplatí zaměřit se na tento segment trhu a dále pracovat na zlepšování vlastností strojů pro silové obrábění.

V současné době máme objednávku od našeho dalšího stálého partnera firmy 1. MAXIMA International s. r. o. z Prahy na tři stroje MCFV 2080 v provedení s novým pohonem vřetena, který má zajistit ještě větší krouticí moment na vřetenu než doposud. Stroje jsou určeny pro firmu MZKT z Běloruska, která již vlastní dvě naše vertikální obráběcí centra MCFV 2080 a na základě dobrých zkušeností požičuje další.

Na výstavě byla uskutečněna celá řada jednání s našimi zákazníky. Ve většině případů to byla předem připravená setkání, kterým předcházela komunikace na dálku. Pozitivní zprávou je, že se po dlouhé době objevil slibný projekt na dodávky vícevřetenových automatů. Na výstavě byl potvrzen záměr firmy OAO RITM TPTA z Tveri na nákup CNC řízeného šestivřetenového automatu MORI-SAY TMZ 642 CNC. Firma je předním ruským výrobcem brzdových systémů pro železniční vagóny. Pozoruhodné je tempo růstu této firmy, kdy meziroční nárůst produkce činí neuvěřitelných 30 – 40 %! Přesto firma RITM také musí čelit konkurenci, a aby v tomto konkurenčním boji uspěla a využila současný pozitivní trend,

vydalo se vedení firmy cestou využití vysoce produktivních moderních technologií. Na dodávku našeho pilotního stroje se v současné době připravuje kupní smlouva a již nyní máme příslib nákupu dalších strojů pro zajištění potřebné roční produkce.

Také poptávka dalších zákazníků po vícevřetenových automatech může svědčit o pro nás příznivém stavu na trhu, kdy je strojní park mnoha firem nejen morálně ale také fyzicky natolik zastaralý, že jediným řešením je nákup nových strojů. Nyní je na nás, abychom se snažili využít všech možností, které se na tomto perspektivním trhu nabízejí.

*Ing. V. Chomič
prodej divize CNC*

Instalace a předání osmivřetenového automatu v Turecku úspěšně dokončeno

Eskişehir je město v Turecku. Název Eskişehir znamená v turečtině doslovně staré město. Má zhruba 700 tisíc obyvatel, leží ve stejnojmenné provincii na spojnici mezi Ankarou a Istanbulem. Eskişehir se pyšní množstvím moderních průmyslových odvětví: ve městě jsou závody na výrobu nákladních automobilů, domácích spotřebičů, železničních lokomotiv, bojových leteckých motorů, zemědělských strojů, textilu, cihel, cementu, chemikálií, potravinářských výrobků a rafinovaného cukru. Sídlí zde jedna z největších tureckých potravinových značek Eti, která produkuje sušenky, čokoládu a rozmanité varianty bonbónů. Ve městě se také zpracovávají rudy těžené v nedalekých dolech. Eskişehir byl také místem prvního tureckého leteckého průmyslu a jeho letecká základna je řídicím centrem tureckých taktických leteckých sil velitelství NATO. Eskişehir je rovněž kulturním centrem, má šest muzeí, překrásný rozlehlý park a nedaleko se navíc nacházejí ruiny starého římského města. Za posledních několik desítek let zaznamenal velký růst, v roce 1985 měl jen téměř polovinu obyvatel proti dnešnímu stavu. Je to také studentské město, jsou zde 2 velké univerzity.

Již v minulém vydání jsme Vás informovali, že se švýcarskou Firmou Mikron realizujeme dodávku našeho stroje do Turecka. A právě v Eskişehiru je i jeden z výrobních závodů firmy Arcelik - hlavního tureckého výrobce domácích spotřebičů a spotřební elektroniky. Jedná se o výrobní závod kompresorů s jednou z největších montážních linek na výrobu ledniček v Evropě. Na přiložené fotografii vidíte rovněž výrobní halu (první v popředí ze dvou), kde mimo jiné stroje pracuje se strojem od firmy Mikron i náš osmivřetenový automat MORI-SAY 8/130S-CNC. V první polovině měsíce června zde divize Automaty úspěšně dokončila předání tohoto stroje zákazníkovi. Tento nový stroj byl po instalaci podroben rozsáhlé přijímce a zkušebnímu provozu.

Po několikadenním vyčerpávajícím pobytu našich techniků plněm usilovné práce při instalaci, školení a přijímce stroje v Turecku se podařilo splnit technické požadavky zákazníka a stroj byl úspěšně začleněn do nové automatizované výrobní linky na výrobu chladicích kompresorů. Poděkování a pochvala za úspěch patří všem, kteří se podíleli na tomto projektu.

J. Hába, prodej divize Automaty

ZÁKAZNICKÉ DNY 2012

Zákaznické dny se letos ve firmě TAJMAC-ZPS, a. s. konaly 26. a 27. dubna. Charakterizoval je, mimo jiné, nejvyšší počet spoluvystavovatelů (58 firem s více jak 110 zástupci). Návštěvníci měli možnost shlédnout většinu strojů z výrobního programu společnosti, představující široký sortiment obráběcích strojů. Svě exponáty představili, jako každý rok, divize CNC, divize AUTOMATY a projekt MANURHIN. Tradičně příznivě byla hodnocena možnost prohlídky firmy s rozšířením o prohlídku firmy ZPS - SLÉVÁRNA.

Letošní účast návštěvníků byla vysoká, přes 550 návštěvníků. Zákaznické dny jsou svojí koncepcí přitažlivé pro stále širší okruh zákazníků i dodavatelů jak potenciálních tak již existujících. Jsou každoroční příležitostí k neformálním setkáním odborných pracovníků s odbornou veřejností, k výměně cenných poznatků z praxe s možností seznámit návštěvníky na vlastní pěst a v reálném provozu s výrobním programem i posledními novinkami. Letošním záměrem bylo ukázat nové technologické možnosti, nová konstrukční řešení, využití a kvalitu našich strojů.

Mezi vystavovanými exponáty byl prototyp multifunkčního obráběcího centra TURNMILL 2000 se zcela unikátní koncepcí pohonu stolu. Stůl je poháněn prstencovými motory v kombinaci s vysoce tuhými převodovkami. Koncepce umožňuje využít vysokého instalovaného výkonu pro těžké soustružnické operace k zajištění vysoké dynamiky v režimu C osy, což významně zvyšuje produktivitu stroje.

Další novinkou bylo pětiosé portálové obráběcí centrum MCV 1210 s možností

technologie soustružení. Otáčky C osy sklopné otočného stolu vertikálního obráběcího centra MCV 1210 jsou zvýšeny na hodnotu 400 min⁻¹. Je použito elektrovřeten Kessler HSK100 s mechanickým zpevněním. To nyní umožňuje provádět soustružnické operace na frézovacím centru. Stroj je vybaven CNC systémem Siemens S840D SL, který na vysoké úrovni zvládá technologie frézování i soustružení, včetně transformace orientace nástroje pomocí rotačních os.

K vidění byl i prototyp rychlého manipulátoru nástrojů určený pro inovovanou řadu horizontálních obráběcích center H 500, H 630, H 800 a H 1000.

Zpestřením Zákaznických dnů byla v rámci doprovodného programu soutěž „Správná střela na branku“ spojená s autogramiádou hokejistů A týmu zlínského hokejového klubu PSG Zlín, účastníka letošního play-off naší nejvyšší hokejové soutěže.

Podle hodnocení a bezprostředních reakcí našich hostů i spoluvystavovatelů můžeme s uspokojením konstatovat, že letošní Zákaznické dny firmy TAJMAC-ZPS, a. s. byly úspěšné.

Walter zákaznické dny 2012

Jako již mnohokrát, naše společnost TAJMAC-ZPS hostila i letos na jaře předváděcí dny pro firmy prodávající obráběcí nástroje a příslušenství pro obráběcí stroje. Ve dnech 16. a 17. května 2012 byly tyto předváděcí dny uspořádány se společností Walter CZ, s.r.o. pod názvem Walter zákaznické dny 2012.

Prezentace se uskutečnila v prostorách naší haly číslo 2. Celý program byl rozdělen na dvě části. První část probíhala ve školící místnosti divize CNC, kde byly návštěvníkům představeny novinky v oblasti nástrojů a břitvových destiček od firmy Walter. Prezentace probíhaly formou firemních videoklipů z reálných testů nástrojů a byly doplněny odborným výkladem techniků ze společnosti Walter. Druhá část se odehrávala přímo ve výrobních prostorách 2. haly, a to na strojích umístěných v „showroomu“.

Na stroji K'MX 432 byla obráběna součástka z materiálu ecobross (ekologická mosaz). Tato prezentace měla návštěvníkům ukázat, že tento na trhu nový ekologický materiál lze obrábět téměř stejně jako doposud. Dále na stroji K'MX 632 DUO proběhla ukázka soustružení a hlubokého vrtání (Ø 2,7 mm do hloubky 60 mm), a to na dílci z nástrojové oceli 19 852. Pro danou technologii bylo nutné připojit na stroji vysokotlaké chlazení [max. 7 MPa (70 Bar)] s přívodem do těla vrtáku. Po následném od-

Na jednotlivých ukázkách na obráběcích strojích se již podíleli jak technici z TAJMAC-ZPS, tak i technici ze společnosti Walter. První ukázka probíhala na pětiosém obráběcím centru MCV 1210 5AX, na kterém bylo prezentováno soustružení i frézování hliníkové slitiny AlSi9Cu3. Předváděcí součástka měla výsledný tvar poklice na kolo osobního automobilu. Na naprogramování této ukázky se podílela i společnost Axiomtech se svým softwarem CAMExpres.

V další ukázce, na stroji MCFV 1680 (tříosé obráběcí centrum), bylo předváděno vysoko výkonnostní hluboké vrtání do oceli 12 050. Obrábění odlišků ze šedé litiny bylo prezentováno na horizontálním centru H 50 ISO 50.

Součástí prezentace bylo i obrábění na dlouhotočných automatech MANURHIN. Ukázky probíhaly na třech

zkoušení však plný maximální tlak nebyl zapotřebí.

Posledním strojem, který byl na těchto předváděcích dnech k vidění, byl nejmenší stroj MANURHIN, který naše firma vyrábí, a to K'MX 413. I když je tento stroj svou velikostí ten nejmenší, obvykle na akcích vzbuzuje obrovskou pozornost návštěvníků zajímavou technologií, kterou pro tyto příležitosti vždy pracovníci aplikačního střediska vytvoří. Tentokrát byl stroj seřízen, a to po velmi úspěšných předchozích dílcích (např. šroubu s nonusem a velmi povedeném přívěsku na klíče ve tvaru šroubováku), na výrobu funkční pišťalky, která udivovala přítomné tím, že ze stroje vypadla zkompletovaná, přestože se její výroba skládala ze dvou částí.

Ing. A. Fajgar, aplikační středisko projektu MANURHIN

MSV NITRA 2012

Ve dnech 22. – 25. 5. 2012 se uskutečnil na výstavišti Agrokomplex v pořadí 19. ročník Mezinárodního strojírenského veletrhu v Nitře, se kterým se souběžně prezentují odvětví technologicky úzce provázané ve strojírenství. Veletrh byl slavnostně otevřen dne 22. 5. 2012 v 16:00 hod. v pavilonu kongresové haly.

Slavnostního otevření se zúčastnili i ministr hospodářství SR, pán Tomáš Palatinský, státní tajemník Ministerstva hospodářství SR, pan Pavol Pavlis a předseda Nitranského samosprávného kraje, pan Milan Belica.

V tomto roce se celkově zúčastnilo 429 vystavovatelů a spoluvystavovatelů, kteří zastupovali dalších 220 firem z mnoha zahraničních států. Veletrh navštívilo přibližně 16 200 návštěvníků a akreditovalo se 87 novinářů.

Naše firma se prezentovala dlouholetým CNC automatem K'MX 413. Jedná se o vysoce dynamický stroj, vynikající v porovnání s CNC revolverovými soustruhy svou bezkonkurenční produk-

tivitou. Podle počtu uskutečněných obchodních jednání lze konstatovat, že slovenský trh zažívá v porovnání s loňským rokem alespoň částečné zlepšení. Věříme, že naše účast na letošním MSV v Nitře dále podpoří zájem o naše obráběcí stroje stejně jako povědomí o TAJMAC-ZPS, a. s. jako silném partnerovi, který nabízí nadstandardní služby na dosah většiny na Slovensku působících firem.

Mimo naši společnost se na výstavě prezentovali renomovaní výrobci a dodavatelé obráběcích strojů, a to např. DMG MORI SEIKI Czech, KOVOSVIT MAS, a. s., MAZAK a další.

Ing. R. Válek, prodej divize CNC

MATTONI 1/2 Maraton Olomouc 2012 aneb... jak jsme to všichni úspěšně zvládli!

Dne 23. června 2012 se zúčastnilo 32 zaměstnanců naší společnosti olomouckého 1/2 Maratonu. Rozdělení do 8 skupin po 4 lidech jsme v 19:00 hod. odstartovali štafetový závod. Celkově se maratону zúčastnilo 3700 běžců z 27 států světa a musím říct, že atmosféra byla naprosto jedinečná. I přes to, že se startovalo ve večerních hodinách, asfalt olomouckého centra a obchvatu byl stále pěkně rozpálený a mnohým z nás to v teple dalo pěkně zabrat. Na druhou stranu musím říci, že většina zaměstnanců měla poctivě natrénováno a předvedla fantastický výkon. Díky divákům, kteří vytvořili skvělou atmosféru a hlasitou podporu po celých 21 km, se běželo velmi dobře.

A teď k výsledkům: Celého závodu se zúčastnilo 52 týmů, kteří běželi štafetu, z tohoto počtu jsme se umístili na následujících místech: **20. místo** (Adam Doležel, Čestmír Jašek, Jakub Novák, Petr Mikel), celkový čas: 01:47:42; **25. místo** (Hana Mahušková, David Kubičik, Gabriela Nováková ml., Radim Stodůlka) celkový čas: 01:50:31; **26. místo** (Beata Brodová, Ivana Lukašiková, Michal Juráň, Květoslav Hořica) celkový čas: 01:51:29; **29. místo** (Gabriela Nováková, Martin Bernátek, Zdeněk Slovák, Jan Mikulec) celkový čas: 01:53:11; **32. místo** (Petr Kašpárek, Marek Matocha, Martin Řehořík, Zbyněk Šanda) celkový čas: 01:56:08; **36. místo** (Petr Adamík, Petr Růžička, Carlo Villa, Lorenzo Taiariol) celkový čas: 02:00:50; **40. místo** (Alena Podhányiová, Petr Vavruša, Václav Cahyňa, Ladislav Krhut) celkový čas: 02:03:21; **50. místo** (Barbora Kmeťová, Michele Taiariol, Vladimír Babica, Jan Kurinec) celkový čas: 02:16:03.

Nešlo pouze o to si zazávodit a zúčastnit se známého závodu, šlo také o vytvoření týmu, který se podpoří na každém kilometru, a to se, dle mého názoru, velmi povedlo.

B. Brodová, vedoucí personálního odboru

Zprávy ZO OS KOVO

V květnu proběhla konference ZO OS KOVO, na kterou bylo pozváno 32 delegátů ze všech 9 společností, které nyní zastupujeme. Konference jako nejvyšší orgán naší základní organizace schválila dokumenty, podle kterých celý další rok pracujeme. Jsou to hlavně statut, zásady hospodaření a rozpočet na další rok. Konference také schválila náhradu za předplatné na plavání, které členové tradičně dostávali a které již nelze zakoupit v původní podobě. Jako náhradu jsme pořídili flexi passy. Jsou to poukázky, které lze využít nejen na plavání a na koupaliště, ale také na rehabilitace, masáže, do kina, v lékárnách a třeba také při vstupu do ZOO. Jsem přesvědčená, že flexi passy každý člen využije ke své spokojenosti a podle svých zájmů.

Na konci dubna skončil tradiční turnaj v kužkách družstev i jednotlivců. Turnaje se zúčastnilo 8 družstev s 68 hráči. V průběhu 14 kol bylo celkem poraženo 46 090 kuželek. V družstvech první místo obsadily Malenovice, druhý byl Flow Tech a třetí příčku obsadila Seřizovna. V jednotlivcích byl nejúspěšnější bývalý zaměstnanec TAJMAC-ZPS, a.s. Leopold Marek, druhé místo obsadil Petr Klučka s odd. 2710, třetí byl Petr Gajdorus z družstva Flow Tech, 4. a 5. místo obsadili zaměstnanci ZPS-Slávárna Libor Daněk a František Slovenčík. Turnaj měl opět velký úspěch a všichni se shodli na uspořádání dalšího ročníku.

Málo snahy se účastníkům turnaje v kužkách určitě nedá vytknout.

V současné době chystáme na září 2 akce. Jednou je mezipodnikový turnaj v kužkách na Jelenovské a druhou je školení BOZP členů výboru ZO, dozorců a revizní komise a důvěrníků ZO. Školit je budou specialisté z regionálního pracoviště OS KOVO z Brna. Je velmi důležité, aby hlavně v oblasti bezpečnosti práce byli členové stále vzdělanější a informovanější.

Jak vypadá situace na našem rekreačním rehabilitačním středisku Jelenovská ve Valašských Kloboukách. Situace se po zimních měsících trochu zlepšila. Hotel byl v červenci plně obsazen a také na další 2 měsíce je téměř vyprodáno. Hosté jsou spokojeni hlavně s výkonem kuchařů a krásným prostředím, a to dává určitě naději do budoucna, že se k nám budou vracet. Byl již dokončen vklad nemovitostí do RRS Jelenovská a teď začíná další fáze, a tou je prodej jednotlivých chatek i s pozemky soukromým osobám. Oblast byla rozparcelována a nabídnuta realitním kancelářím. Případní zájemci o koupi chatky v této oblasti se ale mohou informovat v kanceláři ZO OS KOVO nebo přímo na RRS Jelenovská.

Z. Zouharová, předsedkyně ZO OS KOVO

Společná fotografie účastníků 1/2 Maratonu Olomouc

Zapomenutým krajem loupežníka Šuhaje

Na světě je spousta míst, která už člověk objevil a rád by se tam vracel, jenže touha objevovat dál a omezené finanční a časové možnosti mu to jen málokdy dovolí. Naštěstí je na samém východním cípu meziválečného Československa kraj, kde se našinec dodnes, i když už dávno neplatí heslo: „Od Jasině do Aše republika je naše!“, pořád ještě cítí trochu jako doma a kde nás místní berou za vlastní a se slzou v oku vzpomínají na nejlepší dny historie Podkarpatské Rusi ve 20. letech minulého století, kdy z Prahy na Zakarpatí proudilo šestkrát víc peněz na investice, než se v chudém hornatém kraji, kde roste jen kamení, vybralo na daních. Mnoho obyvatel by tyto časy rádo vrátilo zpět, ale rozpadem Československa v roce 1993 jim definitivně pohasly naděje na znovupřipojení, které opět vzplály po rozpadu SSSR. Zdá se, jako by ukrajinská vláda na tento bezvýznamně malý kout své země úplně zapoměla a vše, co člověk kolem sebe vidí ve městech a vesnicích, působí, jako by se to zuby nehty snažilo udržet z časů Masaryka. Tento dojem jen místy narušují rozpadlé tovární komplexy na výrobu komponent k sovětským raketám, které v dobách socialismu zaměstnávaly místní obyvatelstvo, a jejichž uzavření po roce 1991 přineslo na Zakarpatí vysokou nezaměstnanost (celkově je v Zakarpatiské oblasti téměř polovina obyvatel bez práce a například v Koločavě je nezaměstnanost až 80 %) a naprostou beznaděj. Jediným způsobem jak zaopatřit rodinu je vyrazit za prací do Kyjeva, do Moskvy nebo dál na západ. O podmínkách, ve kterých doma i v cizině musejí Ukrajinci pracovat, vypovídá nově zřízený památník 70 obyvatelům Koločavy, kteří v uplynulých 50 letech zemřeli při práci, který stojí uprostřed vesnice na křižovatce kousek od hrobu legendárního Nikolaj Šuhaje a naproti zlaté sochy bačů s ovci, která je připomínkou slavného vítězství místního chovatele na všerepublikové výstavě dobytka, která se konala v Čechách před devadesáti lety. Zbojník Nikola a kvalitní chov ovcí jsou jedna z mála věcí, na které jsou Koločavští hrdí. Právem hrdí mohou být také na své stále ještě civilizací příliš nedotčené hory, které prozatím objevili více méně jen čeští turisté, ojediněle Poláci a Maďaři. A právě karpatské poloniny (a také svéráz místních obyvatel) jsou důvodem, proč se na Podkarpatskou Rus stále vracím.

Letos jsem do až dvoutisícových kopců s koberci brusinek a borůvčí a jalovcovými keříky, jimiž razí cestu křížem krázem kola „gruzaviků“ přivážejících na planiny sběrače borůvek a nenasytá stáda pasoucích se krav, ovcí a koní, a odkud je do vesnic v údolí zatracené daleko, vyrazila už potřetí. Při každé mé návštěvě mi hory ukázaly zcela jinou tvář a letos i svou nevyzpytatelnost. Zatímco před dvěma lety mi dovolily kochat se při toulkách Černohorskou a Svidoveckou poloninou a poloninou Krásná nádhernými výhledy na do dálky se táhnoucí nekonečné holiny i vrcholky zalesněných kopců, letos jsem stěží dohlédla na špičky pohorek, když se mě hory pokoušely ze svého hřebene spláchnout nebo alespoň odfouknout v mlze do neznáma. Přesto při tom dýchaly zvláštní melancholií, a já se na ně s pocitem, že jistá krutost k horám prostě patří, ani nezlobila. Nejvýhodnější partie karpatského oblouku jsem přece zažila i za mnohem drsnějších podmínek při své loňské zimní návštěvě, kdy se nám jen na pár vteřin otevřel mrazivý výhled na pohádkovou scenérii zasněžené poloniny Boržava, aby v okamžiku ledový vítr přihnál na hřeben mrak, který nás zahallil do bílé tmy, rozfoukal stopy ve sněhu a znemožnil jakoukoliv orientaci v terénu.

Údolí jsou naštěstí mnohem přívětivější a koliby na okraji vesniček nabízejí při nepřízní počasí příjemné útočiště. Při cestách do ukrajinských hor se obvykle sejde parta prima lidí a k posezení u láhve vodky se rádi přidají i místní, takže se večírky běžně protáhnou za zpěvu českých a ukrajinských (ale i ruských) národních písní i do dvou do rána a vzpomínky na ně vydrží léta. Přestože někteří namítanou, že poloniny Podkarpatské Rusi jsou vlastně jen takové trochu členitější Nízké Tatry, rázovitost místních horalů zaručuje mnohem silnější prožitky. Mezi nezapomenutelné zážitky z těchto končin bezesporu patří výjezd na korbě Zilu, případně Uralu, z údolí lesem až na poloninu. Ačkoliv jsou tyto plně mechanické stroje, vyrobené často v sedmdesátých letech, u kterých je většina závad odstranitelná pořádnou ranou kladiva, silně poruchové, na jejich řidiče se vždy dá spolehnout, že udělají první poslední, aby vás dovezli do cíle, přestože vy byste už dávno nejrady z toho škytajícího a prskajícího krámu slezli a těch tisíc výškových metrů nastupu na hřeben došli pěšky. Při mé první

zkušenosti s projíždkou na korbě před dvěma lety vypověděl motor službu na konci prudkého stoupání a my se pozadu řítily lesem, dokud se řidiči nepodařilo železnou obludu zastavit najetím na vysoký a příkrý bahntý břeh lesní cesty. Při tomto manévru skončil Zil natolik nahnutý, že slabší povahy ze strachu o holý život při převrácení se a rozdrčení těžkým nákladákem vyskakovaly ještě za jízdy do svahu a plazily se po čtyřech bahnem vzhůru z dosahu korby, která by je mohla přimáčknot a rozdrtit zvenci. Dlouho jsme neměli na další jízdu „gruzavikem“ dost odvahy, ale čas všechny rány zahojí a člověk předpokládá, že se do podobné situace vícekrát za život nedostane. Takže jsem si před pár dny opět vylezla na korbou, tentokrát mohutného Uralu na svážení dřeva (další stupeň dopravního prostředku už je snad jen obrněný transportér - ovšem v přepočtu za tisíc korun na hodinu je i projíždka transportérem v okolí Koločavy jako turistická atrakce kdykoliv možná). Ihned po zahnutí ze silnice do lesa začala na palubní desce blikat kontrolka, motor srdceryvně nařikal a zpod kapoty unikal kouř. Řidiče to neznepokojilo a pokoušel se ranami pěstí „opravit“ kontrolku a donutit ji, aby zhasla. Přibližně v půli cesty nám už pravidelně vynechával motor a po korbě se šířily zvěsti technicky zasvěcených, že monstrum, jakým je Ural, se nedá bez motoru ubrzdít. Když se z motoru vyvalil šedý dým, vyskočil ve stoupání řidič

JUBILANTI v naší společnosti

Počet let ve společnosti • 4-8/2012

20 let	Stuchlík Pavel	22. 6. 1992
	Holejšovský Robert	1. 7. 1992
	Juřena Igor	1. 7. 1992
	Polášková Petra	1. 7. 1992
	Vlček Michal	1. 7. 1992
	Jaška Petr	7. 7. 1992
25 let	Dalajka Petr	1. 6. 1987
	Sovadina Jaroslav	1. 6. 1987
	Švajdová Renáta	1. 6. 1987
	Lukašik Petr, Ing.	1. 7. 1987
	Šoustek Pavel	1. 8. 1987
30 let	Večerková Olga	18. 5. 1982
	Pristach Radek	24. 6. 1982
35 let	Barot Petr, Ing.	1. 8. 1977
	Vaculíková Marta	1. 8. 1977

z kabiny, pod nejbližší kolo položil kámen a z PET lahve dolil v rychlosti trochu vody do chladiče. To už jsme stojíce na rezavé plechové korbě na svážení kmenů pěsti mlátili do kabiny a křičeli: „Stůj!“.

Když jsme vyjeli z lesa, auto naposledy škytklo a k všeobecné radosti zemřelo. S velkou úlevou jsme si bez remcání túru raději prodloužili o několik kilometrů a tři sta výškových metrů, o které nás měl Ural na hřeben ještě přiblížit. Ze zimních zážitků stojí za zmínku úprava lyžařského svahu zastřiháváním borůvčí nad úrovní nízké sněhové pokrývky zahradními nůžkami nebo odklizení ledu z křižovatk uprostřed města sekerami. Ale o podobné zkušenosti není v kraji Nikolaj Šuhaje nikdy nouze a každý, kdo Zakarpatskou oblast navštíví, si přiveze hromadu vlastních a možná i zajímavějších historek. Proto neváhejte a pro neobyčejné zážitky si na Podkarpatskou Rus sami zajďte!

M. Vybíralová

Rusavská padesátka v režii TAJMAC-ZPS, a.s.

Ve spolupráci s partnerskou dodavatelskou firmou LAPP GROUP se v sobotu 18. srpna 2012 několik ostřílených borců z TAJMAC-ZPS, a.s. zúčastnilo dnes již legendárního závodu na horských kolech Rusavská padesátka.

Startovali jsme v barvách LAPP GROUP a jsem přesvědčen, že jsme neudělali ostudu. Hodnotím zejména synchronizaci časového itineráře, kdy naše družstvo perfektně vyplnilo celé závodní pole od začátku až do konce závodu, takže jsme v každou chvíli a na každém úseku byli dobře vidět.

Ing. P. Lukašik, vedoucí IS/IT

